

OCENA Solo performans

V ekstrem ali pa nič

Jelo. P.F.
1.7.2011

ZALA DOBOVŠEK

Mandićstroj
koncept Marko Mandić in Bojan Jablanovec

Via negativa – serija Via nova 2011
Stara mestna elektrarna –
Elektro Ljubljana
premiera 25. 6. 2011

Marko Mandić je igralec ekstremov, fanatično prikovan v princip »vse ali nič«, brez polovičarstva, odstopanj ali morebitnega (olajševalnega) sklicevanja funkcije telesa zgolj na simbolno raven. Njegova uprizoritvena izjava je zmeraj absolutna, čista, psihofizično vseobsežna in kondicijsko kompaktna. Že v predhodnih dveh izvedbah Viva Mandić in Ekstrakt Mandić (v sklopu serije performansov Via nova) je Mandićevo telo preraslo v poosebljen fenomen preseganja lastnih potencialov, celostno predanih odrskemu trenutku in zgoščenih v primežu izvedbenih presežkov. Premišljeno promoviranje igralske narcisoidnosti in nečimrnosti – s katero »provocira« žez naslovi – je distancirano, lucidno preračunljivo in razsodno, a zato kot metafora nič manj izmaknjeno pristni resnici. In prav tu tli temeljna fascinantnost Mandićeve neulovljive »dvojne prezence«, izkazane kot neločljiva integriteta, ki se vzporedno brez predsodkov predaja v obliki zasebnosti, hkrati pa je ta ista figura že globoko v procesu ustvarjanja fikcije in v zavzeti realizaciji režijskih ambicij. V Mandićstroju se izrazna izurjenost kaže v fluidnih, že kar avtomatiziranih rošadah posameznih insertov njegovega igralskega opusa. Nekaj manj kot štirideset obujenih likov/vlog je Mandić skupaj z režiserjem Bojanom Jablanovcem razvrstil v večplastno uprizoritveno formo (ta izmenjuje načela zabavne interakcije z občinstvom, že naslednji hip intimne igralske kontemplacije, pa spet nepogrešljivega koketiranja in nazaj v zavzeto oživljanje nekdanje interpretacije), ki je

PRIZOR IZ PERFORMANSA MANDIĆSTROJ FOTO MARCANDREA

fragmente uprizoritev, odigranih v SNG Drama Ljubljana, Mini teatru, Gledališču Glej in na AGRFT preoblikovala v ekskluzivno, tako imenovano uprizarjanje lastne zgodovine »v živo«. Gre za svojevrsten model gledališkega spomina, ki se ne izvaja le skozi razvijeno tehnološko podporo, pač pa svojo ključno dragocenost in avtentičnost črpa iz neposredne prisotnosti izvajalca in njegove revitalizacije »mentalne shrambe«, ki jo Mandić skozi retrospektivni razrez izpelje fokusirano in zmeraj iznajdljivo. Med sistematičnim preigravanjem vojščakov, ljubimcev, upornikov, mitoloških bitij, genialcev in izmečkov sproti

nase poveza izvirne kostume, vzpostavlja odrsko mašinerijo, pri tem pa karakterje logično ali intuitivno povezuje, med njimi ustvarja prtajeno komunikacijo, morda prej nesluteno podobnost; prav s tem razkriva privlačen nevidni »višji red« sestavljanke gledališke fiktivnosti, ki zmore, potem ko mine, živeti sama zase. Naj bo sugestivnost naslova tokratnega performansa še tako konceptualno brezosebna, intelektualizirana in vržena v kontekst sodobnega položaja igralskega poklica, na koncu ugotovimo, da Mandićevi izvajalska inteligentnost, vrhunskost in predanost prepričajo sami zase. Z naslovom ali brez njega.